

Årsplan

2019/2020

 Blåbærtoppen
barnehage
Sammen om gode barndomsminner

Velkommen til Blåbærtoppen barnehage

Denne årsplanen skal gi dere et innblikk i hvordan vi tenker og hva vi vektlegger i samspillet med barna. Dere vil finne beskrivelser, oversikt og praktisk informasjon om vår hverdag.

Videre vil dere finne faglig og formell informasjon som forteller mer om rammebetingelser og lovverk. Årsplanen er et dokument over barnehagens innhold for perioden 2019/2020 som bygger på "Lov om barnehager", "Rammeplan for barnehagen" og Læringsløp Drammen. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Blåbærtoppen barnehage SA er en privat barnehage organisert som et samvirkeforetak etter samvirkeloven og etablert i 2003. Samvirkeforetaket har et ikke økonomisk formål og eies av medlemmene.

Barnehagen drives av et styre som velges på årsmøtet. Styremedlemmene sitter istyret for en periode på 2 år av gangen.

Innhold

1. Velkommen til Blåbærtoppen	s. 2
Barnehagens styringsdokument	s. 4
Barnehagens styre og samarbeidsutvalg	s. 5
Nærhet til Hallermoen skole og skogen	s. 8
Barnehagens åpningstid	s. 8
Dugnad i Blåbærtoppen	s. 8
Ansatte i Blåbærtoppen	s. 10
2. Barnehagens innhold	s. 12
Medvirkning	s. 13
Barnehagens visjon	s. 14
Våre verdier og holdninger	s. 14
Våre satsningsområder	s. 14
De 7 fagorådene	s. 14
Barn i naturen	s. 16
Språk	s. 20
Sosial kompetanse	s. 21
Livsglede for eldre	s. 21
Gode overganger	s. 22
Lillebjørn – vår småbarnsavdeling	s. 26
Storebjørn – vår storbarnsavdeling	s. 27
Lekens betydning	s. 28
Førskolegruppe	s. 30
Årshjul for tema	s. 32
3. Kompetanseheving i barnehagen	s. 33
Være sammen	s. 33
Språkløyper	s. 33
4. Samarbeid til det beste for barnet	s. 34
5. Kultur og tradisjon	s. 34
6. Kartlegging og tverrfaglig samarbeid	s. 38
7. Dokumentasjon og vurdering	s. 38

Barnehagens styringsdokument

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barnehagens virksomhet drives etter en rekke styringsdokumenter. Det viktigste er «Lov om barnehager» (2005).

Rammeplan for barnehager utleder samfunnsmandatet Stortinget har gitt barnehagen gjennom barnehageloven. Den er en forskrift til loven og dermed forpliktende. Drammen kommune har videre lagt viktige føringer for en langsiktig kvalitetsutvikling i barnehager og skoler med «Læringsløp Drammen – å lykkes i hele læringsløpet», med en overordnet plan for kvalitetsutvikling i barnehage, skole og oppvekst i Drammen kommune. Visjon for Læringsløp Drammen er: Et læringsløp der hvert enkelt barn oppfyller sitt fulle faglige potensiale, og blir et trygt, aktivt og selvstendig menneske. www.laringslopdrammen.no I 2017 ble Rammeplan for barnehagen revidert og ny Rammeplan er gjeldende fra august 2017. Den nye Rammeplanen er et tydeligere styringsdokument, på bakgrunn av samfunnsutviklingen, og ny kunnskap om barn og barnehager. Samtidig ivaretar Rammeplan 2017 den nordiske barnehagetradisjonen og et helhetlig syn på barns læring og utvikling.

Barnehagens styre og samarbeidsutvalg

Barnehagen drives av et styre som velges på barnehagens årsmøte. Styremedlemmene er selv medlemmer og sitter i styret for en periode på 2 år av gangen.

Styrets oppgaver

- Sørge for en kontinuerlig informasjonsflyt mellom barnehage og medlemmene.
- Arbeide for kvalitet i alle ledd av virksomheten med best mulig utnyttelse av våre ressurser.
- Legge økonomiske rammer for drift og forvaltning av verdiene.
- Drive barnehagen etter gjeldene lover om helse, miljø og sikkerhet.

Styrets sammensetning 2019/20

- Anders Bjørge, styreleder
- Terje Høiby, styremedlem
- Camilla Syvertsen Eid, styremedlem
- Lauritz Aass, styremedlem
- Susanne Pahr, varamedlem
- Henriette Gustafsson, ansattes representant
- Linda Thun, styrer

Samarbeidsutvalget

(SU) skal være barnehagens rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. Utvalget skal fungere som bindeledd mellom foreldre og barnehage. Det består av 4 representanter. 2 foreldrerepresentanter og 2 representanter fra personalet. Styrer har møterett, men ikke stemmerett.

SUs representanter 2019/20

- Helen Høiby, foreldre
- Maren Løland Johansen, foreldre
- Mette Hermansson, personal
- Stine Malterud, personal

Lillebjørn

er en småbarnsavdeling
med barn i alderen 0-3

Storebjørn

er storbarnsavdeling
med barn i alderen 3-6

Nærhet til Hallermoen barneskole og skogen

Barnehagen ligger et steinkast unna Hallermoen barneskole og vi har et nært samarbeid i forhold til skolegruppen vår og overgangen barnehage-skole.

Vi har skogen som nærmeste lekeplass og benytter oss mye av den. Rett utenfor porten ligger et eldorado av muligheter og her er barna på oppdagelsesferd fra før de kan gå sine første skritt.

Et lite stykke unna ligger vår egen naturlekeplass med Gamme. Her ferdes storbarnsavdelingen flere dager i uken og dere er selvfølgelig velkommen til å ta i bruk plassen på fritiden.

Barnehagens åpningstid

Barnehagen holder åpent alle hverdager fra 07:00 - 17:00

Vi holder stengt:

- Julaften
- Romjulen
- Nyttårsaften
- Onsdag før skjærtorsdag
- Alle offentlige helligdager
- Barnehagen holder også sommerstengt de 3 siste hele ukene i juli hvert år.
- Det er 5 planleggingsdager pr. år hvor vi holder stengt

Dere er velkommen til å benytte barnehagens lokaler på kveldstid eller helger mot en leie på kr. 500,- Barnehagen egner seg fint for lokale til feiring av bursdag etc.

Dugnad i Blåbærtoppen

I Blåbærtoppen har vi dugnadsarbeid etter behov.

Alle plikter til å delta på 2 til 3 dugnader pr. år, pr barn.

Vi har dugnad i gamma hver høst og ellers dugnader for å oppgradere og vedlikeholde barnehagen vår.

Ansatte i Blåbærtoppen

Vi mener at voksenrollen i barnehagen er den viktigste faktoren for kvalitet, trivsel og utvikling. Relasjonen mellom den voksne og barnet er en viktig grunnstein for alt annet arbeid. Vi har en engasjert og erfaren personalgruppe, som bidrar til at ditt barn får oppleve sine dager i barnehagen, som en viktig del av “den gode barndommen”.

Lillebjørn

Cecilie Malterud	pedagogisk leder
Mette M Hermanson	pedagogisk leder
Hilde Hedenstad	pedagogisk medarbeider
Nina Malterud	pedagogisk medarbeider
Jeanette Storbukt	pedagogisk medarbeider
Aase Skarbø	pedagogisk medarbeider
Linda Thun	styrer

Storebjørn

Stine Malterud	pedagogisk leder
Henriette B Gustafsson	barnehagelærer med ansvar for spesialpedagogikk
Eivind Brønstad	barne og ungdomsarbeider
Michel Gonzalez	pedagogisk medarbeider
May Britt Haugen	arbeidspraksis
Ingeborg Louvise Enhuus	arbeidspraksis

Vi er stolte av barnehagen vår.

Her vektlegges “den gode atmosfæren” som er preget av humor, raushet og omsorg. Vårt ønske er at hvert enkelt barn skal få mulighet til å oppleve omsorg, glede, vennskap og utvikling i hverdagen. Og at alle barn og foreldre skal oppleve et nært og godt samarbeid preget av trygghet, varme og gode relasjoner.

Barnehagens innhold

Blåbærtoppen barnehage har totalt 35 plasser, fordelt på 2 avdelinger.

Lillebjørn er en småbarnsavdeling med barn i alderen 0-3.

Storebjørn er storbarnsavdeling med barn i alderen 3-6.

Vi er opptatt av å dele barna inn i mindre grupper rettet mot alder og modenhet. Slik har vi anledning til å sikre at alle barn opplever mestringsglede og progresjon utfra individuelle forutsetninger.

Vi legger til rette for dette i aldersbestemte grupper, lekegrupper eller turgrupper. Barna har hele veien noe og se frem til og strekke seg mot. Gjennom våre temabaserte prosjekter legger vi til rette for alder og utvikling og tilpasser innholdet deretter. Dette fremgår i våre periodeplaner.

Vi støtter oss Rammeplanen hvor det står at «barnehagens innhold skal utformes slik at det kan oppleves meningsfylt for det enkelte barn og gruppen».

Vi mener også at i en barnehagehverdag hvor mange voksne og barn skal fungere sammen, er kanskje den viktigste læringen å lære å vise omsorg og være ansvarlig overfor andre. Da utvikles evnen til refleksjon over egen adferd.

**HVORDAN BARNET OPPLEVER
MØTE MED ANDRE
VIL PÅVIRKE BARNETS
OPPFATNING AV SEG SELV**

I Blåbærtoppen barnehage arbeider vi for å kunne oppdage hva barna er opptatt av.

Barnehagelovens § 3 sier at «barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens innhold. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Forestillinger om hva det vil si å være barn er avhengig av tid, kultur og tradisjon og ulike forestillinger om oppdragelsesspørsmål. Barns mulighet for medvirkning handler dermed i stor grad om voksnes selvforståelse og holdninger til barn. Det er også en balansegang mellom å være en ansvarlig voksen og samtidig våge å gi slipp på kontroll og struktur og stille seg åpen for barns medvirkning.

Medvirkning handler om:

Å gjøre noe sammen som fører til noe. At man er med på å påvirke at noe skjer og kjenner at egen deltakelse bidrar til endring.

Da er vi avhengig av gode relasjoner mellom voksne og barn og at den voksne er lyttende og tilstede i møte med barna. Først da har vi muligheten til at innholdet oppleves meningsfylt for alle.

**HVERT ENKELT BARN HAR RETT
TIL Å ERFARE AT DERES STEMME
BLIR TATT PÅ ALVOR
OG HAR VIRKNING I FELLESKAPET**

“BLÅBÆRTOPPEN BARNEHAGE SAMMEN OM GODE BARNDOMSMINNER”

Visjonen vår er bygget på det vi tror på og hvilke holdninger og indre innstillinger som driver oss i vårt viktige arbeid med barn.

I vårt arbeid i barnehagen, ligger de verdier og holdninger som setter grunnlaget for alt vi foretar oss. Dette “grunnsynet” bygger på de lover og forskrifter som til enhver tid er gjeldene for barnehager.

Vi tror på barnets uendelige ferdigheter, muligheter og egenskaper og at gode relasjoner gir hvert enkelt barn muligheter til å utvikle sin unike verdi.

Vi tror på at barn trenger voksne som er trygge, varme og tydelige. Barn trenger empatiske voksne som ser dem, som kan trøste og veilede når ting er vanskelige. De trenger voksne som er stabile og konsekvente, og som hjelper dem med å organisere og sette ord på følelser. Barn trenger også voksne som legger til rette for opplevelser av mestring og som evner å dele deres glede og begeistring.

Våre verdier og holdninger bygger på

SAMARBEID
FORSTÅELSE
RESPEKT
LIKEVERD
ANNERKJENNELSE AV BARNDOMMENS EGENVERDI
TRYGGHET
TRIVSEL, HUMOR OG GLEDE
FELLESSKAP
ENGASJEMENT

Våre satsningsområder

I Blåbærtoppen jobber vi spesielt rettet mot:

- Barn i naturen
- Sosial kompetanse
- Språk

Disse satsningsområdene gjennomsyrrer våre dager og alle hverdagsaktiviteter og er retningsgivende for valg av pedagogiske aktiviteter i løpet av barnehageåret. I tillegg beskriver Rammeplanen 7 fagområder som dekker et bredt læringsfelt. Et fagområde vil sjelden opptre isolert. Flere fagområder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer.

De 7 fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, teknikk og miljø
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barn i naturen

Med naturen som nærmeste nabo ønsker vi i Blåbærtoppen å gi barna en innholdsrik og god barndom knyttet til naturens rike muligheter for verdifulle opplevelser.

Å skape en rik opplevelsesbank av gode stunder i naturen kan bidra til et verdigrunnlag for senere interesse og holdninger til naturen. Vi ønsker å tilrettelegge slik at barnets naturfølelse kan utvikle seg, dette gjennom gode opplevelser, erfaringer og innhenting av kunnskap.

Naturfølelsen er spesielt viktig fordi den er selve forutsetningen for en aktiv og positiv holdning til naturen, og for forståelsen av sammenhenger i den.

I skogen har vi vår egen gamle der vi tilbringer mye tid i all slags vær og vind. Her har vi opparbeidet en naturlekeplass med taubaner, klatrenett, husker og hytter, som byr på utfordringer og mestring for både store og små. Å sitte rundt bålet i klart og fint høstvær mens solstrålene kjemper seg forbi store trær, å sitte rundt ovnen i gamma mens lapskausen koker og regnet drypper på gamma, å plukke bær på strå som senere skal bli til syltetøy gir en fellesskapsfølelse av vennskap og trygghet.

Med troen om at vi sammen med barna kan ha forskerbriller på for å skape interesse, minner, glede og kunnskap over å ferdes i naturen er stor. Vi ønsker at denne tryggheten og gleden i naturen kan være med på å fremme barnas tilhørighet og engasjement rundt naturen og det som lever der.

Når barnet føler en slik tilhørighet og kjærlighet kan dette utvikles til en begynnende forståelse av bærekraftig utvikling, man verner om det man er glad i. Her ønsker vi å ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, forutsetninger og spontane initiativ.

Vi er på tur to ganger i uken på både liten og stor avdeling. *Små hender som sprudler av stolthet over å finne årets første vårtegn, hestehov.*

Naturen byr også på gode muligheter for begrepslæring og språkutvikling. Den består av rikt med konkrete som både er spennende og innbydende, og som er godt tilgjengelige i form av antall. Barn som får eksperimentere og undre med materialer i naturen, tilegner seg gode førstehånds-erfaringer. Førstehåndserfaringer vil si det man erfarer gjennom bruk av sanser, som for eksempel en glatt stein, våt mose og varmen fra vårsola.

For oss handler det om at barn og voksne blir trukket opp og ut av det vanlige hverdagslivet. *Vi ikke bare lever, men vi opplever.* Og vi opplever og lager gode minner SAMMEN, i gode og trygge relasjoner med både store og små. Vi danner oss en opplevelsesbank som vi tar med oss videre for resten av livet.

Vidunderlig er språket som skaper bro fra et menneske til et annet menneske.

Å støtte barns tilegnelse av språk er en av barnehagens kjerneoppgaver. Kommunikasjons- og språkkompetanse er viktig både for barnets liv her og nå og for barnets muligheter i framtiden. Barnehagen skal gi alle barna varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, redskap for tankene og uttrykk for egne tanker, meninger og følelser.

Språklige ferdigheter er av stor betydning for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Barn med solid språklig kompetanse vil ha gode forutsetninger for samspill med andre, deltakelse i lek, vennskap og læring. Å forstå det som blir sagt, og å kunne gi uttrykk for egne tanker, følelser og meninger er viktig for å skjønne hva som skjer, samhandle med andre og ha medinnflytelse.

I arbeidet med språk er vi opptatt av

- Å gi positiv respons og være bevisst kroppsspråket.
- Å bruke språket aktivt med ordsetting av handling og følelser.
- Å lytte til barnet, bekrefte og gjenta.
- Å vise glede og humor.
- Å observere og ta oss god tid.
- Å delta og bidra til fornyelse i barnas lek og aktiviteter.
- Å være opptatt av det samme som barnet.
- Å tilby variasjon.
- Å bruke fagområdene aktivt til språkstimulering.
- Å leke med språket (lage tulleord, tulle-rim, tullevvers etc.)
- Å ha bøker tilgjengelig.
- Å bruke konkrete og bilder i samtaler med barna.
- Å gi barna rik anledning til førstehåndserfaringer. De må se, røre gjøre og høre.
- Å undre oss over ord og begreper.
- Å bruke høytlesning, sanger, bevegelsesleker, rim og regler i forhold til barnas utviklingsnivå

Bare blant mennesker blir mennesket menneske

Sosial kompetanse er grunnleggende kompetanse som barna erverver for sitt fremtidige liv. Det handler blant annet om å lære sosiale regler, ta og opprettholde kontakt med andre, vise hensyn og kunne sette seg inn i andres situasjon. Barnehagen er en viktig del av barns sosialiseringssprosess. Sosialiseringssprosessen handler om å utvikle seg som individ og samtidig kunne fungere i en gruppe med andre. Trygghet og tillit er grunnleggende elementer som skal til for at dette skal skje. Dette vil vi fremme ved å gi barna mye anerkjennelse, oppmuntring og voksenkontakt. Barna skal få oppleve kjærlighet og varme, og de skal lære å akseptere positiv og utfordrende sider ved seg selv og andre. I denne sosiale læringsprosessen er erfaringer barna lærer seg svært viktig.

Grunnleggende sosial kompetanse forbedrer relasjonen, motvirker problemadferd, minsker stress og øker selvbildet. Vi dannes i samspillet med verden rundt oss. Danning er en livslang prosess og helt essensielt for å kunne bli seg selv som menneske og ta ansvar for seg selv og andre.

Det innebærer at barnet bevisstgjøres ved å reflektere over erfaringer. Målet med danning er at barnet skal oppleve seg deltakende, selvstendig og ansvarlig.

Vi regner barna som en aktiv deltaker i eget liv og mener at det er de voksnes plikt å veilede barna, men samtidig respektere deres egenverdi og selvstendighet. Danningen skjer der det er trygghet og gjensidig respekt fra alle parter. Den skjer ut fra barnehagens verdigrunnlag, den voksnes erfaringer og i nært samarbeid med hjemmet. Barnet skal få støtte og hjelp til å bli den beste utgaven av seg selv

Som et ledd i den viktige læringen om å bry seg, vise omsorg og fremme positive holdninger er Blåbærtoppen barnehage Livsgledebarnehage.

Som livsgledebarnehage besøker barna de eldre i sitt nærmiljø jevnlig, og skaper gode opplevelser gjennom felles aktiviteter. Livsglede for Eldre er svært opptatt av den helsefremmende effekten og av samspillet mellom gammel og ung. Hensikten er å stimulere til felles aktivitet. Besøkene hos de eldre i deres nærmiljø kan forankres i barnehagens rammeplan.

God overgang må først og fremst dreie seg om positive opplevelser for barnet

Barnets første møte med barnehagen

Oppstart og tilvenning er en spennende tid for barnet, foreldre og personale i barnehagen. Vi ønsker å skape en trygg start for barnet og bruke god tid på å bli kjent.

Vi ønsker foreldre og barn velkommen på våren, før oppstart, for å bli kjent med barnehagen før tilvenningen starter.

I løpet av tilvenningsperioden starter barnet opp med tilrettelagte dager sammen med foreldrene. Deretter ser vi på individuelle behov for videre tilvenning. Barnet får en primærkontakt som familien kan forholde seg til den første tiden i barnehagen. Primærkontakten er barnets "trygge base" den første stunden i ny hverdag.

Små barn har et grunnleggende behov for trygghet, forutsigbarhet og stabilitet. Vi er opptatt av "den gode tilknytningsrelasjonen", som base for positiv utvikling.

- Gode og forutsigbare hverdager og rutiner som strukturerer tiden for de små barna.
- Stabile relasjoner i små grupper, som skaper tilhørighet og trygghet for hvert enkelt barn.

For å støtte barnets trygghet må den voksne:

- Alltid være større, sterkere, klokere og snill
- Når det er mulig følge barnets behov
- Når det trengs ta ansvar og bestemme

LA MEG VÆRE BARN!
LA MEG SITTE PÅ ET FANG
MENS JEG ER LITEN
SÅ JEG KAN GÅ OPPREIST
NÅR JEG ER STOR.

LA MEG GRÅTE VED ET KINN
MENS JEG ER BARN
SÅ JEG KAN TØRKE TÅRER
NÅR JEG ER VOKSEN.

LA MEG HOLDE EI HÅND
MENS JEG ER SVAK
SÅ JEG KAN HOLDE HENDER
NÅR JEG ER STERKERE.

LA MEG HA EN BARNDOM.
JEG TRENGER TRYGG NISTE
FOR Å VOKSE.

(Waale, 2015)

Overgang til fra liten til stor avdeling

I Blåbærtoppen er vi opptatt av samarbeid mellom liten og stor avdeling. Vi opplever at barna raskt blir trygge i "den lille" barnehagen vår, hvor samarbeid preger hverdagen, og barn og voksne har god kjennskap til hverandre på tvers av alder og avdeling.

For at barna skal ha et best mulig utgangspunkt og være godt forberedt på overgangen, er barna på Lillebjørn ofte på besøk på Storebjørn, deltar i aktiviteter og tilvenningen starter allerede på våren.

Vi deler barna i små grupper som deltar i hverdagen på Storebjørn gjennom uken. Barna får de beste forutsetninger for å bli kjent med sin nye hverdag.

Overgang barnehage-skole

Skolestart er en stor begivenhet i alle barns liv. Dette er noe de aller fleste ser frem til, fulle av forventninger. Vi ønsker at alle barna skal oppleve denne overgangen som noe positivt og jobber målrettet mot dette hele veien.

- Dette betyr at barnet har positive og realistiske forventninger til skolestart
- Barnehagen har et eget opplegg for skolestarterne for å bygge fellesskap rundt det å være de største i barnehagen.
- Barnehagen vet hva som foregår i første klasse og SFO.
- Barnehagepersonalet og foreldrene snakker positivt og konkret om alt det praktiske rundt oppstarten i skole og SFO.
- Barnet opplever markering av avsluttet barnehagetid.
- Barnet må få tid til å bli kjent med skolens miljø, lokaler, medelever og personale
- Barnet får besøke og gjøre seg kjent med lærerne og skolen/SFOs fysiske utforming (klasserom, gymsal, toalett).
- Skolen arrangerer førskoledager der barnet møter sin lærer.
- Barnet opplever sammenheng og utvikling fra barnehagens siste år til skolens første år.
- Barnets rett til medvirkning må ivaretas også i overgangen
- Barnet skal få fortelle om sine forventninger, følelser og ønsker for det å begynne på skolen,

VI HAR LYKKES NÅR ALLE BARN OPPLEVER SKOLESTARTEN MED TRYGGHET OG SPENT FORVENTNING

Lillebjørn 0-3 år

Lillebjørn 0 – 3 år

De yngste barna i barnehagen.

God omsorg er grunnlaget for god utvikling og læring

Alle barn er avhengige av et godt omsorgsmiljø, der de føler seg trygge, sett og tatt godt vare på. God omsorg er grunnlaget for god utvikling og læring. Trygghet og en følelse av å være ønsket og satt pris på, er kanskje det viktigste personalet i barnehagen kan formidle til barn.

**TA BARN PÅ FANGET MENS DE ER SMÅ,
SÅ DE KAN STÅ OPPREIST NÅR DE BLIR VOKSNE.**

Vi vektlegger kvaliteten i samspillet og ikke selve aktiviteten på vår småbarnsavdeling. Små barn er helt avhengig av å knytte gode relasjoner til de voksne i barnehagen for å kunne utvikle seg og lære, og tidlige erfaringer har stor betydning i forhold til at barnehjernen er veldig påvirkbar de første leveårene.

- Det er barnets initiativ, uttrykk, blikk og motorikk som skal være utgangspunktet for samspillet.
- Små barn har vansker med å regulere sine egne følelser. De voksne er derfor nødt til å hjelpe barnet med dette, for eksempel ved hjelp av stemmebruk og kroppsspråk.
- Det er også viktig at de ansatte i barnehagen tilfredsstiller barnas behov for nærhet, trøst og beskyttelse. Det betyr at man tilrettelegger for læring, mestring, utvikling og utforskning i det hverdagslige samspillet.
- Det handler også om å gi små barn språkstimulering i det daglige samspillet. Det kan for eksempel være mange muligheter for språkstimulering mens du sitter og spiser, men det krever at de voksne sier noe, at de ser på barna, er der og bruker seg selv.
- Vi ønsker å vise hvor kompetente barna er, og hvor verdi full og meningsfull deres kultur er god kvalitet på opplevelser i hverdagen.

På Lillebjørn legger vi til rette for ulik utvikling og mestring til 1 og 2 åringene på turer og aktiviteter. Hos oss er de på tur i skogen før de har tatt sine første skritt.

Storebjørn 3-6 år

Storebjørn 3-6 år

**Jeg skal være meg – men gi plass til andre,
slik at de blir seg
bry meg om en annen – hjelpe når jeg kan.
Slik blir livet bedre for barn i alle land.**

**Ser du en som plages – det er ikke bra!
Alle må stå sammen - om å si ifra!
Alle barn på jorden har den samme rett
til å være trygge og til å være sett.**

Det legges til rette for både formell og uformell læring i all organisering som skjer på vår storbarnsavdeling. Den formelle læringen skjer i planlagte og voksenstyrte aktiviteter. Mens den uformelle læringen skjer i alle de viktige "her og nå" situasjonene som skjer i løpet av dagen.

Vi har aldersbestemte grupper og lekegrupper med et innhold som tilsvarer barnas utviklingsnivå. Her vektlegger vi progresjon og meningsfulle aktiviteter.

Barn utforsker, eksperimenterer og søker nye utfordringer. De er nysgjerrige og vitebegjærlig. Vi voksne er opptatt av å møte barnas interesser med engasjement, undre oss og finne svar sammen.

Ukesrytmen på Storebjørn har et variert innhold som innebærer turdager, aldersbestemte grupper, tema og prosjektarbeid og ikke minst lek.

Et av de viktigste grunnlagene for barns utvikling og læring er barns samspill med andre mennesker. Lek sammen med andre barn gir en unik mulighet til sosial og personlig utvikling gjennom fellesskap og vennskap.

I Rammeplan står det at leken skal ha en framtrædende plass i barnas liv. Leken er oppdagelse, opplevelse, magi, utforskning, bearbeidelse og læring.

Vårt mål er å legge til rette slik at leken skal nå sitt fulle potensiale. Lek er "hverdag" for barna og inngår i det meste av det de gjør. Vår oppgave som voksne blir derfor å ta leken på alvor, og å legge forholdene til rette for barna. Med barnas kompetanse og engasjement og de voksnes tilrettelegging og støtte legger leken grunnlaget for nødvendige erfaringer i livet.

Å leke er og lære seg livet

Slik legger vi til rette for lek:

- Ufordringer i lekemiljøet inne og ute.
- God tilgjengelighet av ulikt utstyr og materialer.
- God plassering av utstyr i forhold til hverandre.
- Rent og innbydende miljø.
- God sikkerhet.
- Barna får ulike erfaringer og opplevelser som gir inspirasjon til leken.
- Barna får tid til undring.
- Voksne som har respekt for leken.
- Voksne som er tilstede.
- Voksne som er gode rollemodeller for barna.

Ulike typer lek i Barnehagen

- Rollelek
- Fysisk lek
- Konstruksjonslek
- Regellek
- Sanglek
- Digitallek
- Øvelseslek
- Symbollek
- Sosiallek

Gjennom lek lærer barna blant annet:

turtaking, følge spilleregler, lære sosiale koder, ta i mot beskjeder, gi beskjeder, lytte, bli lyttet til, lære å løse konflikter, lærer å forhandle og fordele roller, lærer om fleksibilitet, lærer seg å regulere atferd, ta initiativ, bearbeider vanskelig følelser, utvikler empati, prøve ut roller, prøve og feile, oppleve mestring, oppøve konsentrasjon og oppmerksomhet, tilegne seg kunnskap, bruke fantasien, ha det gøy!

Dette er læring på høyt nivå!

Førskolegruppe

Det siste året før skolestart har vi førskolegrupper med Ekornbarna. Der er det opplegg knyttet direkte til at barna nærmer seg skolen og møter andre krav og forventninger.

Praktisk selvstendighet, gode metoder for konflikthåndtering, samhandling i gruppe og skoleforberedende aktiviteter, er nivåer som vi har jobbet mye med hele den tiden barnet har gått i barnehagen. Det siste året før skolestart fokuserer vi imidlertid litt mer systematisk på disse områdene. Målene er basert på direkte innspill fra skolen om hva som er viktig at barna mestrer før de begynner.

- God språklig bevissthet gir et godt utgangspunkt for lese- og skriveopplæring. Målet er ikke å lære barna lesing og skriving, men å danne et godt grunnlag.
- Fokus på matematikk i tidlig alder har betydning for senere prestasjoner i skolen. Når vi jobber med småbarn er det tre innlæringsområder vi fokuserer på: Problem løsning og språkforståelse, geometrisk forståelse og tallforståelse.
- Barn lærer gjennom å prøve ut iaktta og undre seg, eksperimentere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verden.
- Bruk av digitalt verktøy blir mer og mer vanlig i vår hver dag. I barnehagen er det viktig at barna blir kjent med at utstyret finnes og ser og lærer litt om hvordan vi bruker det.

Barna i Blåbærtoppen har store forventninger til det siste året i barnehagen. Forventingene bygger på år etter år med gode tradisjoner på opplevelsrike og innholdsrike aktiviteter.

I Rammeplan står det at alle barna i barnehagen skal oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldre får varierte leke-, aktivitets og læringsmuligheter. Barn skal få utfordring tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

For at barna skal oppleve dette, må personalet i barnehagen oppdage det som barna er opptatt av. Videre må god planlegging og tilrettelegging til for at barna skal få gode mestringsopplevelser og noe å strekke seg etter.

Høst

- Tilvenning og vennskap
- Meg selv i forhold til andre
- Forut høstaksjon om barn i andre land, solidaritet og medmenneskelighet
- Selvproduksjon og kreativitet
- Høstfest
- Juleforberedelse og julehøytid

Vinter

- Forandringer i naturen om vinteren
- Dyrene om vinteren
- Frost, snø og is
- Vinteruke med ski og akedag

Sommer

I juni forbereder vi oss på sol, sommer og ferietid. Vi avslutter prosjekter og jobber hardt med teater, sang og underholdning til besteforeldrekaffe og sommeravslutning

- Forberedelser til et nytt barnehageår.

Vår

- Våren byr på uendelige muligheter og naturen er raus på spennende opplevelser med både dyr og planter. Våren er en tid for alt som spirer og gror.
- Blomster, fugler, insekter og vann
- Påske
- Nasjonaldag
- Tilvenning

Kompetanseheving

Være Sammen og Språkløyper er en del av satsningen til Drammen kommune i forhold til langsiktig kvalitetsutvikling i barnehager og skoler.

Målet med Være Sammen er å heve kompetansen til alle ansatte i barnehagen, slik at kvaliteten i det daglige arbeidet med barna styrkes.

Være sammen bidrar til kompetanseheving på fem områder:

- Den varme og grensesettende voksne
- Relasjonsbygging og kommunikasjon
- Tidlig innsats
- Håndtering av utfordrende atferd
- Implementering og organisasjonsutvikling

Være Sammen ser på barnehagen som en viktig arena for barnets medvirkning og modning, i konstruktivt samspill med varme og grensesettende voksne i barnehagen og i positivt samvirke med foreldre og andre i barnets nærmiljø. Være Sammen har en særlig oppmerksomhet rettet mot holdninger og atferd som indikerer at barnet kan bli belastet senere i livet.

DET BESTE I VERDEN DET ER
RETT OG SLETT Å SE PÅ EN ANNEN
OG SELV VÆRE SETT

Språkløyper

Nasjonal strategi for språk, lesing og skriving. Gode språklige ferdigheter er avgjørende for barns lek og læring i barnehagen, for elevers lesing, skriving og læring i skolealder, og for den enkeltes muligheter til å nå sine mål og utvikle sine potensial. Regjeringen ønsker at alle barn og unge skal få mulighet til å utvikle gode språk-, lese- og skriveferdigheter, slik at de lykkes i utdanning, arbeids- og samfunnsniv.

Når vi snakker om relasjoner, snakker vi om kommunikasjon. Vi ønsker derfor å flette Kompetanseløftet Være Sammen og Kompetanseutviklingspakken Språkløyper sammen. Hovedmålsettingen i Språkløyper er å styrke barnehagens daglige arbeid med barnas språklæring gjennom ulike leseaktiviteter.

SPRÅKLIG
KOMPETANSE

Samarbeid til det beste for barnet.

I Blåbærtoppen vektlegger vi at et nært og godt samarbeid med foreldrene, legger grunnlaget for barnas trivsel og utvikling. Det er viktig at foreldrene får muligheten til å påvirke innholdet og hverdagen i barnehagen. Gjennom en god dialog og daglig kommunikasjon forsøker vi å sikre foreldrenes medvirkning.

Sammen med foreldrene har vi et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Foreldresamarbeidet skal bestå av forståelse, gjensidighet og respekt.

Barnets beste må alltid stå i fokus når foreldre og personalet kommuniserer og samarbeider. En gjensidig forventingsavklaring mellom foreldrene og personalet, kan være med på å legge grunnlaget for et trygt, forutsigbart og godt samarbeid.

I Blåbærtoppen

- Møter foreldre ansatte som legger vekt på gjensidig tillit og respekt.
- Jobber personalet aktivt for å ha en åpen og trygg kommunikasjon der det skal være rom for konstruktive tilbakemeldinger.
- Skal foreldrene oppleve at barnets behov blir ivaretatt.
- Samtaler foreldre og personalet om barnets utvikling og læring.
- Har foreldre medvirkning i planlegging og vurdering av barnehagens arbeid

Gjennom

- Daglig kontakt
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- Samarbeidsutvalg

Kultur og tradisjon

Barnehageloven § 2 sier at "barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskapning og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt felleskap.

Kultur handler om arv og tradisjoner, om å skape og om å levendegjøre, fornye og aktualisere. Både lokale og nasjonale kulturverdier skal være representert i barnehagens virksomhet.

I Blåbærtoppen barnehage har vi egne merkedager og tradisjoner, som går i arv fra barnegruppe til barnegruppe. Dette er med på å skape identitet og tilhørighet og ikke minst forventninger.

BURSDAG	Bursdagsfeiringer i barnehagen behøver ikke være ensbetydende med kaker, boller, brus og is hver gang! Vi forsøker å være kreative og finne alternative måter å hylle bursdagsbarnet på. Når et barn har bursdag bør først og fremst bursdagsbarnet og ikke maten stå i fokus.
HØSTFEST	Efter endt høstaktivitetsuke med spennende prosjekter, inviterer vi foreldre og søsken til høstfest og markering av FN dagen. Vi serverer grønnsakssuppe og selger kunst som barna har laget.
LUCIA MARKERING	Vår tradisjonelle Luciamarkering foregår ute i barnehagen på ettermiddagen. Det er en stemningsfull og minnerik opplevelse for store og små.
NISSEFEST	Vi får besøk av nissen, går rundt juletreet og spiser nissegrøt. Barnehagen er full av små og store nisser denne dagen.
JULEBORD	Hvert år har vi "barnas julebord". Det er duket for et herlig julemåltid til lunsj med feststemte og julepyntede barn og voksne.
KARNEVAL	I februar er det karnevalstemning i barnehagen og vi forbereder oss i flere dager med å pynte opp med selvlaget "kunst". Store og små kler seg ut og vi har en fullstappet dag med catwalk, konkurranser og leker. Vi slår katta ut av sekken og spiser pølser og is.
VINTER AKTIVITETSDAG	Vi avslutter vinteraktivitetsuken med en hel dag viet til ski og aking i nærområdet. Vi går på ski til Løvåsjordet, hvor vi har ski og akekonkurranser. Utfør, langrenn og hopp står på agendaen. Bålet blir tent og vi nyter medbragt nistemat. Vel tilbake i barnehagen har vi en høytydelig utdeling av gullmedaljer og ALLE er vinnere.

PÅSKELUNSJ	Langbordet blir dekket på Storebjørn og det er gult overalt. Påskeharen kommer på besøk og vi går på påskejakt.
OVERNATTING PÅ SKIOLDHYTTA	Hvert år reiser vi på overnattingstur i nærmiljøet til idylliske Skioldhytta med skolestarterne våre. Det er en fantastisk tur og vi skaper minner for livet sammen. En flott markering av overgangen fra barnehage til skole synes vi.
ROSARUSS	Rosaruss er et samarbeidsprosjekt med skolestarterne i Røyseplassen barnehage for å markere at livet i barnehage går over til livet i skolen. Rosarussen i Blåbærtoppen er på mange spennende turer, bla. til Oslo, de forberedes til skolestart og besøker jevnlig barneskolen.
BESTEFOREDRE- KAFFE	Vi har et godt samarbeid med mange flotte besteforeldre i Blåbærtoppen. Det har blitt en årlig tradisjon med en egen besteforeldredag. Vi inviterer til underholdning, kaffe og kaker og hyggelig samvær
VÅRFEST	Tenk at nå er dagen her som jeg har lengtet etter. Jeg skal gå i toget og jeg er så gla. Barnehagen blir pyntet i rødt, hvitt og blått. Vi går i tog, leker og spiser pølser og is. Alt som hører17 mai til.
OSLOTUR	Hver vår reiser skolestarterne til Oslo med toget. I Oslo er vi på museum og utforsker byen. Kanskje vi får se Kongen på slottet?
SOMMER- AVSLUTNING	Nå har vi øvet siden jul og har veldig lyst til å vise oss frem til foreldre og søsken. En hyggelig markering på at barnehageåret er over. Underholdning av barna, høytydelig overrekkelse av barnas permer/arbeid, bespisning og koselig samvær.

Kartlegging og tverrfaglig samarbeid

Å skape helhetlige oppvekst-vilkår for barn forutsetter et samarbeid mellom ulike instanser som arbeider med barn. For barn med særlige behov er tverrfaglig samarbeid viktig med tanke på å samordne tiltak for å gi rett hjelp til rett tid.

Blåbærtoppen barnehage samarbeider bl.a med:

- Helsestasjonen
- Barneskolen
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barnevern
- BUPA
- Fysioterapitjenesten for barn og unge

Ingen barn blir tatt opp med noen instanser utenfor barnehagen uten skriftlig samtykke av foreldre/foresatte. Barnehageansatte er underlagt taushetsplikt og opplysningsplikt i henhold til Lov om barnehager kapittel VI § 21 - § 23.

Observasjonsverktøyene som brukes i barnehagen, gir de ansatte en god oversikt over hvordan barna utvikler seg innen språk, motorikk og hvordan de fungerer sosialt. Målet er at barnehagene skal være i bedre stand til å fange opp og hjelpe barn som trenger ekstra støtte. Observasjonene gir personalet en bedre innsikt i det enkelte barnets utvikling og funksjonalitet.

Vi benytter følgende kartleggingsmetoder:

- SATS
- Alle med
- TRAS

Disse metodene kartlegger bl.a språk, kommunikasjon og sosiale ferdigheter.

Dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes (Rameplan, kap. 4, s. 42).

Barnehagens dokumentasjon gir foreldre informasjon om hva barna opplever og lærer i barnehagen. Gjennom dokumentasjon synliggjør vi barnas aktiviteter.

I Blåbærtoppen benytter vi det digitale verktøyet MyKid. Her får foreldrene innblikk i barnas barnehagehverdag. Du kan sende mail, motta mail og sms, og rapportere fravær. Barnehagens planer, dagsrapporter og nyhetsbrev ligger lett tilgjengelig. Tjenesten er tilpasset mobil, PC og nettbrett.

For å sikre kvalitet i barnhagen er det nødvendig med jevnlig evaluering av aktiviteter. Systematisk evaluering legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Vurderingen ses i forhold til årsplanens mål og satsningsområder for barnegruppen og barnehagen som helhet.

Vi ser frem til et godt samarbeid om barnas beste.

 Blåbærtoppen
barnehage
Sammen om gode barndomsminner